

Τράπεζα θεμάτων Αντιγόνης Β' Λυκείου

GI_V_AEG_0_18364

Θέμα 284^ο Σοφοκλέους, Αντιγόνη, στ. 635-654**A. ΚΕΙΜΕΝΟ****ΑΙΜΩΝ**

*Πάτερ, σός εἰμι· καὶ σύ μοι γνώμας ἔχων
χρηστάς ἀπορθοῖς, αἷς ἔγωγ' ἐφέψομαι.* 635

*Ἐμοὶ γὰρ οὐδεὶς ἀξιῶσεται γάμος
μείζων φέρεσθαι σοῦ καλῶς ἡγουμένου.*

ΚΡ. *Οὕτω γάρ, ᾧ παῖ, χρή διὰ στέρνων ἔχειν,
γνώμης πατρώας πάντ' ὀπισθεν ἐστάναι.* 640

*Τούτου γὰρ οὔνεκ' ἄνδρες εὐχονται γονὰς
κατηκόους φύσαντες ἐν δόμοις ἔχειν,
ὡς καὶ τὸν ἐχθρὸν ἀνταμύνωνται κακοῖς
καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.*

Ὅστις δ' ἀνωφέλητα φιτῦει τέκνα, 645

*τί τόνδ' ἂν εἴποις ἄλλο πλὴν αὐτῷ πόνους
φῦσαι, πολὺν δὲ τοῖσιν ἐχθροῖσιν γέλων;*

*Μὴ νῦν ποτ', ᾧ παῖ, τὰς φρένας γ' ὑφ' ἡδονῆς
γυναικὸς οὔνεκ' ἐκβάλης, εἰδῶς ὅτι*

ψυχρὸν παραγκάλισμα τοῦτο γίγνεται, 650

γυνὴ κακὴ ξύνεννος ἐν δόμοις. Τί γὰρ

γένοιτ' ἂν ἔλκος μείζον ἢ φίλος κακός;

Ἀλλὰ πτύσας ὡσεὶ τε δυσμενῆ μέθες

τὴν παῖδ' ἐν Ἄιδου τήνδε νυμφεύειν τινί.

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ**1. Να μεταφραστεί το τμήμα: Πάτερ, σός εἰμι· ... τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί.****(Μονάδες 30)****ΑΙΜΩΝ**

Πατέρα, είμαι δικός σου· κι εσύ με καθοδηγείς σωστά έχοντας σκέψεις σωστές, τις οποίες εγώ βέβαια θα ακολουθήσω. Γιατί από εμένα κανένας γάμος δε θα θεωρηθεί τόσο σπουδαίος (γιατί εγώ κανέναν γάμο δε θα θεωρήσω τόσο σπουδαίο) ώστε να τον βάλω πάνω από τη δική σου συνετή καθοδήγηση.

ΚΡΕΩΝ

Έτσι βέβαια παιδί μου, γιατί αυτήν τη γνώμη πρέπει να έχεις, να ακολουθείς σε όλα την πατρική συμβουλή. Γι' αυτό εξάλλου οι άνδρες εύχονται να αποκτήσουν υπάκουα παιδιά και να τα έχουν στα σπίτια τους, για να εκδικούνται τους εχθρούς και να τιμούν το φίλο όπως ακριβώς (εκδικείται και τιμά) ο πατέρας.

2. Τι γνωρίζετε για τον Χορό του αρχαίου δράματος (τρόπος εισόδου, τρόπος όρχησης, θέση);

(Μονάδες 10)

Ο χορός του αρχαίου δράματος ταυτόχρονα με το τραγούδι χόρευε με έναν εκφραστικό και μιμητικό τρόπο. Έτσι ο χορός, με το τραγούδι και τις κινήσεις του σώματος των χορευτών, εξέφραζε τα συναισθήματά του. Έγραψε για τον χορό ο Κ. Κουν: «Πρωταρχικός παράγοντας του αρχαίου θεάτρου θα είναι πάντοτε ο χορός. Νοηματικά και λεκτικά, ηχητικά και μουσικά, κινησιακά και πλαστικά ο χορός διαμορφώνει το κλίμα του έργου, φωτίζει τους ήρωες και προβάλλει με το πάθος του τα μηνύματα του ποιητή». Συνήθως ο χορός αντιπροσώπευε την κοινή γνώμη.

Ο χορός έμπαινε από τη δεξιά προς τον θεατή πάροδο κατά ζυγά (5 x 3) ή κατά στοίχους (3 x 5). Επικεφαλής του χορού κατά την είσοδό του βάδιζε ο αυλητής που με τον ήχο του αυλού συνόδευε την κίνηση και την όρχησή του. Τραγουδούσε ο χορός τις επωδούς ακίνητος. Εκτελούσε όμως με τον ίδιο ήχο και την ίδια όρχηση τις στροφές από τα αριστερά προς τα δεξιά, αλλά τις αντιστροφές αντίθετα. Το χαρούμενο τραγούδι, το υπόρχημα, όπως αυτό της Αντιγόνης (στ. 1115-1154), συνόδευε ζωηρή όρχηση. Κατά τη διδασκαλία του δράματος ο χορός είχε τα νώτα στραμμένα προς τους θεατές και μόνο ο κορυφαίος συχνά διαλεγόταν με τους ηθοποιούς.

3. α) Να συνδέσετε κάθε λέξη της Α' στήλης με τη συνώνυμή της στη Β' στήλη (δύο λέξεις της Β' στήλης περισσεύουν):

Α' ΣΤΗΛΗ	Β' ΣΤΗΛΗ
1. χρηστός	α) έναντίος
2. έπομαι	β) γιγνώσκω
3. οίδα	γ) φίλος
4. δόμος	δ) άγαθός
5. έχθρός	ε) άκολουθώ
	στ) άπέρχομαι
	ζ) οίκος

(Μονάδες 5)

1. δ)
2. ε)
3. β)
4. ζ)
5. α)

Περισσεύουν τα γ) και στ).

β) γηγενής, άμυνα, έπος, συνείδηση, νυμφίος: Να συνδέσετε τις παραπάνω λέξεις της νέας ελληνικής γλώσσας με τις λέξεις του κειμένου με τις οποίες έχουν ετυμολογική συγγένεια.

(Μονάδες 5)

γγενής → γένοιτο
άμυνα → άνταμώνονται
έπος → είποις
συνείδηση → είδώς
νυμφίος → νυμφεύειν

Επιμέλεια: Αικατερίνη Ανδρικοπούλου - Φιλόλογος